

Μιχάλης Γρηγορίου

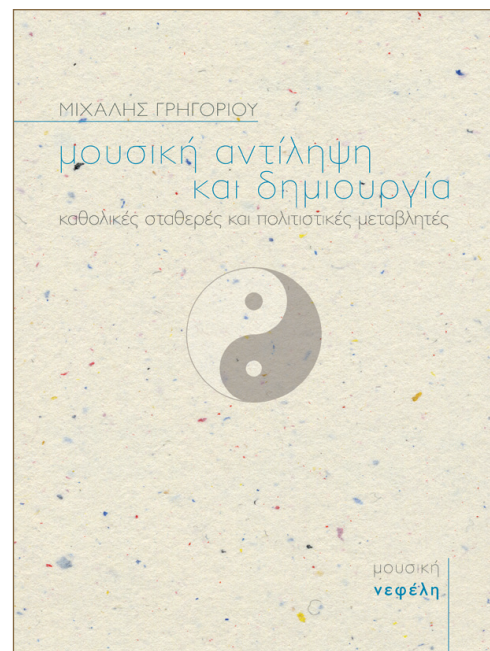
Μουσική αντίληψη και δημιουργία Καθολικές σταθερές και πολιτιστικές μεταβλητές

ISBN: 978-960-211-990-7

Σειρά: Βιβλία για τη μουσική

Σελ. 448, τιμή: € 35,00

Σχήμα: 21,2x28,4εκ.

Αποσπάσματα από το βιβλίο:

<http://www.nefeli-books.com/grigoriouMousAnt/PagesFrom-grigoriou-mousAnt.pdf>

Το εξώφυλλο του βιβλίου για χρήση σε έντυπα:

<http://www.nefeli-books.com/grigoriouMousAnt/mus-grigoriou-mousAnt-cover-sma.jpg>

Πώς αντιλαμβάνεται και πώς διαχειρίζεται ο εγκέφαλος τα μουσικά ερεθίσματα; Ποιες είναι οι ομοιότητες κι οι διαφορές ανάμεσα στον τρόπο αντίληψης της μουσικής και στον τρόπο αντίληψης της γλώσσας, αλλά και άλλων συμβολικών συστημάτων που αντλούν τα νοήματα τους μέσα στο χρόνο, όπως η μιμική, ο χορός, οι μεταβολές των εκφράσεων του προσώπου, ο επιτονισμός της ομιλίας; Πώς μπορεί η μουσική, όχι απλώς να σηματοδοτεί και να “εκφράζει” διαφορετικά συναισθήματα, αλλά να κινητοποιεί και ψυχοσωματικές αποκρίσεις που βιώνονται από τον ακροατή ως συγκινήσεις; Ποια είναι τα διαφορετικά “νοήματα” που μπορεί να μεταδίδει η μουσική διαφορετικών ιστορικών περιόδων και διαφορετικών στυλ και κατά πόσο αυτά τα “νοήματα” εξαρτώνται κάθε φορά από το πολιτιστικό πλαίσιο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης; Ποια είναι τα κοινά στοιχεία, αλλά κι οι διαφορές, ανάμεσα στις μορφές της παραδοσιακής μουσικής που βασίζεται στην προφορική παράδοση και στις μορφές της “έντεχνης” μουσικής που αναπτύχθηκε στη Δύση από την εποχή της Αναγέννησης και μετά, και βασίστηκε στη μουσική σημειογραφία και στο σύστημα της δυτικής αρμονίας; Πώς λειτουργεί το “μουσικό γούστο” και γιατί αυτό μεταβάλλεται από εποχή σε εποχή, αλλά επίσης, γιατί διαφέρει ανάμεσα σε διαφορετικά στρώματα της ίδιας κοινωνίας; Ποιοι είναι οι παράγοντες που ενθαρρύνουν ή αποθαρρύνουν την έμφυτη ανθρώπινη δημιουργικότητα και πώς μπορεί να ερμηνευτεί το φαινόμενο της “αισθητικής καινοτομίας” και της μεταβολής των διάφορων μουσικών ιδιωμάτων και στυλ στη διάρκεια της ιστορίας; Ποιες είναι οι λειτουργίες και τα “νοήματα” των μορφών μιας “πρωτοποριακής” μουσικής που εμφανίστηκαν στη διάρκεια του 20ου αιώνα; Ποιες είναι οι λειτουργίες και τα “νοήματα” μιας σύγχρονης μουσικής που παράγεται και διαδίδεται μαζικά μέσω της δισκογραφίας, ποιος είναι ο ρόλος των μέσων μαζικής επικοινωνίας και της διαφήμισης και ποιες οι επιδράσεις τους στη διάμορφωση των σύγχρονων μουσικών ρευμάτων, αλλά και της συνείδησης και της ευαισθησίας των ανθρώπων στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες; Ποιες είναι τελικά οι βαθύτερες πολιτικές προεκτάσεις αυτών των επιδράσεων;

Σε τέτοια καίρια ερωτήματα επιχειρεί να δώσει αναλυτικές απαντήσεις ο Μιχάλης Γρηγορίου σ’ αυτή την πρωτοποριακή μελέτη, βασισμένος σε δεδομένα που παρέχονται, τόσο

από την ιστορία της δυτικής μουσικής και την εθνομουσικολογία, όσο κι από την άμεση παρατήρηση, τα οποία ερμηνεύει και συσχετίζει υπό το πρίσμα μεθόδων και συμπερασμάτων που προέρχονται από πολλούς διαφορετικούς επιστημονικούς τομείς, όπως είναι η ψυχολογία της αντίληψης κι η νευροφυσιολογία, αλλά επίσης, η κοινωνιολογία της γνώσης και του αισθητικού γούστου, η σημειολογία, η κοινωνιογλωσσολογία κι η ψυχολογία των συγκινήσεων, καθώς κι η ανθρωπολογία κι η πολιτιστική ψυχολογία. Όπως τονίζει δε ο συγγραφέας: «*Η κατανόηση των μηχανισμών λειτουργίας της μουσικής αντίληψης ισοδυναμεί με την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί σε προγλωσσικό επίπεδο το “λογισμικό” της συνείδησης*». Πράγματι, όπως θα διαπιστώσει στην πορεία ο αναγνώστης, το βιβλίο αυτό μπορεί μεν να έχει ως αντικείμενο του την μουσική αντίληψη και δημιουργία, προτείνει όμως κι ένα μεθοδολογικό πρότυπο για τη διερεύνηση των τρόπων λειτουργίας των συμβολικών κωδίκων μέσα στην κοινωνία και, εν τέλει, της ανθρώπινης συνείδησης.

Ο **Μιχάλης Γρηγορίου** γεννήθηκε το 1947 στην Αθήνα. Άρχισε μαθήματα πιάνου από ηλικία 5 χρονών. Αποφοίτησε από τη Σχολή Αρχιτεκτονικής του ΕΜΠ, ενώ παράλληλα ξεκίνησε μαθήματα σύνθεσης, τα οποία όμως εγκατέλειψε σύντομα αποφασίζοντας να διδάξει μόνος τον εαυτό του μουσική. Έχει συνθέσει πλήθος έργων για πιάνο, για σύνολα μουσικής δωματίου, για ορχήστρα και χορωδία, για synthesizers, κύκλους τραγουδιών, καθώς και μουσική για θέατρο και κινηματογράφο. Έργα του κυκλοφορούν σε 12 CD. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η καντάτα “ΑΝΕΠΙΔΟΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ” (σε ποίηση Α. Αλεξάνδρου), οι κύκλοι

τραγουδιών “Η ΑΓΑΠΗ ΕΙΝΑΙ Ο ΦΟΒΟΣ” (σε ποίηση Μ. Αναγνωστάκη), “Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ” και “ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ” (σε ποίηση Τ. Σινόπουλου), “ΜΠΛΕ” (σε ποίηση Ρ. Παπανικόλα), το ορατόριο “ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΠΡΑΞΗ” (βασισμένο στο ομώνυμο ποιητικό έργο του Τ. Λειβαδίτη), κ.λπ. Έχει δώσει πολλές συναυλίες, στις περισσότερες από τις οποίες συμμετείχε ως πιανίστας, αλλά κι ως εκτελεστής synthesizers, τα οποία αντιμετώπισε ανέκαθεν ως όργανα με ερμηνευτικές αξιώσεις. Υπήρξε επί 20 χρόνια συνεργάτης του Τρίτου Προγράμματος, όπου εγκαινίασε και τη σειρά εκπομπών **“Το Μουσικό Εργαστήρι του Τρίτου”** που έδωσε την ευκαιρία σε πλήθος Ελλήνων μουσικών να παρουσιάσουν πρωτότυπη δουλειά τους. Εκτός από τη σύνθεση ασχολήθηκε συστηματικά με την κοινωνική ιστορία της τέχνης και με την ψυχολογία της αισθητικής αντίληψης. Έχει μεταφράσει πολλά θεωρητικά δοκίμια πάνω στη μουσική, ενώ έχει συγγράψει και το δίτομο εκπαιδευτικό βιβλίο **“Μουσική για παιδιά και για έξυπνους μεγάλους”**, καθώς και το αυτοβιογραφικό **“Μαθαίνοντας φουσαρμόνικα: Ασκήσεις αυτοπαρατήρησης ενός Έλληνα συνθέτη”**. Έχει διδάξει κοινωνική ιστορία της μουσικής και στοιχεία ψυχολογίας της μουσικής αντίληψης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ενώ έχει δώσει κατά καιρούς και σειρές διαλέξεων. Συνέβαλε καθοριστικά στην ίδρυση του **“Πρότυπου Μουσικού Κέντρου Πειραιά”**, του οποίου υπήρξε για ένα διάστημα καλλιτεχνικός διευθυντής. Η μελέτη του **“Μουσική Αντίληψη και Δημιουργία: Καθολικές σταθερές και πολιτιστικές μεταβλητές”** υποβλήθηκε ως διδακτορική διατριβή στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο τον Απρίλιο του 2007.